

MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM
V ŠPECIALIZAČNOM ODBORE

SÚDNE LEKÁRSTVO

1. Charakteristika špecializačného odboru

Súdne lekárstvo je špecializačný odbor, ktorého náplňou je zisťovať a posudzovať účinky násilia na ľudský organizmus u živých i zomretých osôb, zisťovať príčiny smrti pri násilných úmrtiach a stavoch po násilí a v prípadoch náhlych a neočakávaných úmrtí.

2. Dĺžka špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium trvá najmenej 5 rokov.

3. Požiadavky na zaradenie do špecializačného štúdia

Odborná spôsobilosť na výkon odborných pracovných činností v zdravotníckom povolání lekár.¹⁾

4. Obsah a rozsah špecializačného štúdia

A. Teoretické vedomosti

1. súdnolekárska histopatológia, orientácia v mikroskopických technikách (napríklad prechádzajúce svetlo, polarizačná mikroskopia, stereomikroskopia, transmisná a rastrovacía elektrónová mikroskopia), znalosť základných a špeciálnych farbiacích metód vo forenznej histopatológii, všeobecná histochemia, imunohistochemia s osobitným zameraním na diagnostiku vitálnych reakcií, šoku, asfyxie, strelných poranení, diagnostiku poranení centrálnej nervovej sústavy (CNS), datovanie poranení a diagnostiku včasných ischemických zmien myokardu, základy forenznej trichológie, mykológie, entomológie,
2. základy súdnolekárskej sérohematológie a genetiky (zisťovanie identity metódou DNA),
3. základy súdnolekárskej alkoholológie, posudzovanie ovplyvnenia alkoholom,
4. súdnolekárska tanatológia, určovanie doby smrti, diagnostika náhlych a neočakávaných úmrtí,
5. súdnolekárska traumatológia, poranenia tupými a ostrými predmetmi, strelné poranenia,

¹⁾ § 33 a 33a zákon č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a nariadenie vlády č. 296/2010 Z. z. o odbornej spôsobilosti na výkon zdravotníckeho povolania, spôsobe ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, sústave špecializačných odborov a sústave certifikovaných pracovných činností v znení neskorších predpisov.

6. mechanická asfyxia, udusenía,
7. fyzikálne príčiny poškodenia organizmu,
8. osobitné mechanizmy poranení pri dopravných nehodách, fyzickom napadnutí, pádoch na rovine a z výšky, poranení spôsobených zvieratami,
9. základy toxikológie a súdnej chémie so zvláštnym zameraním na ilegálne drogy, psychofarmaká a iné toxikologicky významné látky (etylénglykol, pesticídy, CO), na cestnú premávku a priemyslové otravy a na interpretáciu toxikologických nálezov,
10. forenzné aspekty porušenia pohlavnej nedotknuteľnosti (znásilnenie, pohlavné zneužívanie); tehotenstvo, potrat a pôrod zo súdnolekárskeho hľadiska,
11. základy trestného práva hmotného (trestné činy proti životu a zdraviu); základy trestného práva procesného, organizácia súdov a prokuratúr, prejednávanie vecí pred súdom; znalecká činnosť v súdnom lekárstve,
12. etika v súdnom lekárstve, v znaleckej činnosti,
13. nové trendy - zobrazovacie metódy v súdnom lekárstve.

A.1 Všeobecné témy

1. zdravotnícka legislatíva,
2. zdravotnícka etika,
3. systém verejného zdravotného poistenia,
4. práva pacienta, vrátane práv osôb so zdravotným postihnutím.

Ak účastník špecializačného štúdia témy uvedené v časti A.1 absolvoval v rámci iného špecializačného študijného programu, nemusí ich opakovane absolvovať.

B. Praktické zručnosti

B.1 Počet zdravotných výkonov

Zdravotný výkon	Počet	
	asistencia	samostatne
pitvy v prípadoch nenásilných úmrtí, vrátane vyhodnotenia laboratórných vyšetrení a epikritického vyhodnotenia prípadu	-	150
pitvy v prípadoch násilných úmrtí, vrátane vyhodnotenia laboratórných vyšetrení a epikritického vyhodnotenia prípadu	-	150
vyhodnotenie nekroptických a vybraných histopato-logických preparátov z kompletného spektra súdno-lekárskej histopatológie	-	2000
vyšetrenie živého poškodeného a spracovanie záverov s forenzným hodnotením	-	3
výjazd s orgánmi policajného zboru na miesto činu alebo vykonanie prehliadky mŕtvych tiel mimo zdravotníckych zariadení	-	5 50
účasť na súdnych pojednávaniach v sprievode kvalifikovaného znalca	-	5
prezentácia prípadových štúdií na odborných fórach	-	5
zobrazovacie vyšetrenia (RTG, CT)	-	5

B.2 Rozsah povinnej odbornej zdravotníckej praxe

Pracovisko	Dĺžka
súdnolekárske a patologicko-anatomické pracoviská Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, z toho: <ul style="list-style-type: none">výučbové pracovisko vzdelávacej ustanovizne s akreditovaným špecializačným študijným programom súdne lekárstvo v spolupráci s regionálne príslušným pracoviskom Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou	60 mesiacov, z toho: 3 mesiace

C. Návik techník komunikácie

1. osobnostné predpoklady efektívnej komunikácie,
2. verbálna a neverbálna komunikácia,
3. asertívne zvládanie konfliktov a náročných komunikačných partnerov, vrátane osôb so zdravotným znevýhodnením, marginalizovaných komunit, ľudí bez domova, utečencov, migrantov a iných zraniteľných skupín, s ohľadom na ich špecifické potreby v komunikácii.

Ak účastník špecializačného štúdia témy uvedené v časti C. absolvoval v rámci iného špecializačného študijného programu alebo certifikačného študijného programu v období kratšom ako 10 rokov, nemusí ich opakovane absolvovať.

5. Ukončenie špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium sa ukončí špecializačnou skúškou pred skúšobnou komisiou, ktorej súčasťou je obhajoba písomnej práce.

6. Výstupné vedomosti a zručnosti

1. samostatne vykonať pitvu v celom spektre príčin smrti, t. j. zvládnutie pitevnej techniky a výkonu pitiev pri násilných úmrtiach, stavoch po pôsobení násilia, podozreniach na pôsobenie násilia, pri úmrtiach v súvislosti s diagnostickými a liečebnými výkonmi pri poskytovaní zdravotnej a liečiteľskej starostlivosti, pri náhlých a neočakávaných úmrtiach v zdravotníckych zariadeniach a mimo nich, zvládnutie osobitných pitevných techník pri všetkých štádiách vývoja neskorých posmrtných zmien tela, pri expertíze kostrových nálezov, uhorených (zuoľnatených), resp. rozčlenených ľudských tiel, postupov pri exhumácii,
2. znalosť harmonogramu práce laboratórií,
3. indikovať a interpretovať doplňujúce laboratórne vyšetrenia,
4. znalosť metodiky a techniky náležitého odberu biologického a iného materiálu na doplňujúce laboratórne vyšetrenia a kriminalisticko-expertízne skúmanie,
5. komplexne vyhodnocovať histopatologické a iné laboratórne nálezy a poskytovať odborné podklady pre hodnotenie predlekárskej a lekárskej prvej pomoci, ambulantnej a ústavnej zdravotnej starostlivosti,
6. ovládať komplexnú dokumentáciu pitvy (zápisnica z pitvy, fotodokumentácia vrátane digitálnej dokumentácie, videodokumentácia a RTG dokumentácia),

7. vykonať diagnostický záver a epikritické hodnotenie prípadu,
8. znalosť postupov pri identifikácii osôb nezistenej totožnosti, kostrových a iných ľudských pozostatkov a ostatkov, spolupráca s forezným zubným lekárom, antropologická analýza zvyškov ľudskej kostry; identifikácia osôb podľa stôp biologického materiálu,
9. spolupracovať s hraničnými odbormi kriminalistiky a expertíznych činností (napríklad biomechanika poranení všeobecne, dopravné inžinierstvo, balistika vrátane expertízy výbušnín, biológia, botanika, mykológia, entomológia, antropológia a porovnávacia anatómia, porovnávacia trichológia, trasológia, daktyloskopia),
10. ovládať metodiku organizácie a zabezpečovania súdnolekárskych úkonov v prípadoch hromadných úmrtí (hromadné dopravné nehody, epidémie, prírodné katastrofy, terorizmus),
11. vykonať prehliadky a posudzovať živé osoby pri hodnotení úrazov a ich následkov, zisťovať stopy násilia pri trestných činoch proti životu a zdraviu, pri ovplyvnení alkoholom, omamnými a psychotropnými látkami,
12. hodnotiť pochybenia pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti v zdravotníctve, lekárska chyba, lekársky omyl, znalecké hodnotenie skutku,
13. využívať odbornú literatúru pri riešení zložitých diagnostických prípadov.